

Veelgeliefden,

De gelijkenissen die Jezus in het Evangelie vertelt, zijn de en keer uit het leven gerepen, zoals die welke wij verleden zondag hoorden: de ene zoon die weliswaar ja zei, maar het daarbij liet en niet tot daden kwam; en de ander die eerst weigerde, maar dan spijt kreeg en toch gehoorzaamde. dat is herkenbaar in ieder van ons.

Anders is het met de gelijkenis die Jezus vandaag vertelt aan de hogepriesters en oudsten. Welke landeigenaar zou zo handelen als in deze gelijkenis? Zij is dan ook niet gegrepen uit het menselijk leven maar uit de dwaasheid van God, die zijn eigen Zoon niet gespaard heeft.

Deze gelijkenis kan beschouwd worden, zoals de liturgie het vandaag suggereert, als een vervolg en verdieping van het lied dat wij Jesaja hoorden zingen in de eerste lezing: “Het lied van mijn vriend en zijn wijngaard”. De wijngaard is het huis van Israël, en het is de wijngaard van de God der hemelse machten. Hij is de vriend. Ja God is de vriend van zijn volk, ja van ieder lid van dat volk: “de mannen van Israël zijn de uitgelezen planten”. Ja tenslotte van alle mensen en van iedere mens. Voor hen allen verschijnt zijn mensenzelfde, zijn philanthropia in zijn Zoon. Mijn Zoon zullen zij wel ontzien.

Jesaja zingt een liefdeslied, een minnezang van God. Niet als een kortstondige opwelling. maar een lied van lange adem. Zoals de aanleg van een wijngaard een weloverwogen plan vereist, een kostbare investering voor lange tijd en bovenal geduld vereist, de kunst van het wachten, zo ook de liefde van God voor Israël. Een lange, eeuwenlange tocht die God begon met die zwervende Arameeër die Abraham was, totdat Hij zijn volk en ieder lid van dit volk bracht tot “deze plaats: het land van melk en honing. En zo is Gods liefde eigenlijk voor heel de mensheid, voor iedere mens. Het is een eeuwige liefde, voor wie duizend jaren zijn als een dag en een dag als duizend jaren. Een tocht van ontelbare eeuwen, en een tocht telkens van een heel leven lang.

Maar dan: Ik had op druiven gehoopt, waarom geeft hij wilde vruchten? De hoop, de verwachting van God teleurgesteld! (Hier gaat de tekst over van “hij” naar “Ik”. God zelf komt aan het woord.) En de reactie van de “Vriend”: Ik zal u vertellen wat Ik ga doen. Wat dan volgt, die toorn en woede waarmee Hij zijn werk afbreekt, te niet doet en lucht geeft aan zijn diepe, diepe teleurstelling, dat is als het ware het negatief van zijn hartstochtelijk eeuwenlang volgehouden dingen naar de gunst, de welwillendheid, de liefde van zijn uitverkoren volk, ja van iedere mens. Is het negatief van de afgrond van liefde waarmee God bemint. Want al is zijn liefde teleurgesteld, zijn liefde blijft liefde. Liefde die niet

vergaat. God is absoluut onveranderlijk Liefde. In gedurfde taal laat de profeet in dit lied beide zien: hoe onbegrijpelijk de ondankbaarheid van het uitverkoren volk, van de mens ten aanzien van Gods zorg, én hoe onzegbaar het lijden van God, dat zijn liefde niet wordt beantwoord.

Terug naar gelijkenis in het Evangelie: Jezus spreekt tenslotte harde taal: Het rijk

Gods zal u ontnomen worden en gegeven aan een ander volk dat wél daarvan opbrengt”, Heeft God dan spijt van zijn gaven? De Apostel Paulus, de apostel van de heidenen zoals hij zichzelf noemt, dat dit “het rijk Gods zal u ontnomen worden en aan een ander volk gegeven” het volk dat het eerst is uitverkoren tot naijver moet prikkelen. Hij zegt in de brief aan de Romeinen: “Wanneer de heidenen door het geloof voltallig het heil in Christus verkrijgen, dan zal ook heel Israël gered worden. .. Al zijn zij naar het evangelie vijanden van God (*zoals de gelijkenis toont*) naar de uitverkiezing zijn zij geliefden, vrienden omwille van de aartsvaders.

Maar houdt deze gelijkenis niet ook een waarschuwing in voor ons christenen uit de heidenen in het bijzonder de volkeren en landen van Europa? Vanaf het visioen van Paulus waarin een Macedoniër hem smeekt: “Steek over naar Macedonië en kom ons te hulp”. Vanaf het moment dat de Heer te Filippi het hart van Lydia ontvankelijk maakte voor de woorden van Paulus, en zij en haar gezin gedoopt werden, vanaf dat eerste doopsel in Europa is ons werelddeel ik zou haast zeggen vertroeteld geworden, door een wonderbare geschiedenis van meer dan vijftien eeuwen gekerstend, gemaakt tot een heerlijke wijngaard van de Heer; maar daarna in de laatste eeuwen langzaam en haast onmerkbaar en in de laatste decennia schielijk vervallen tot verregaande onvruchtbaarheid.

Diepe, zeer diepe wortels heeft het geloof in de bodem van Europa, met name ook in onze streek. Een teken (*dat niet onderschat, maar ook niet overschat moet worden*) daarvan is dit: Wie bij een flinke wandeling, laat ik zeggen van enkele uren in onze streek, goed oplet, zal gemakkelijk zoveel kruisbeelden langs de weg tellen, dat hij er een volledige kruiswagoefening zou kunnen houden.

Diepe wortels, maar waar blijven de vruchten waarop God nog altijd hoopt?